

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/107/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613205987
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5613205987.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu JUDr. Františka Potockého a JUDr. Blaženy Stašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: U. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. X., U. č. XXX, zastúpený splnomocneným zástupcom JUDr. Petrom Jančim, advokátom so sídlom H. X., ul. P. č. XXX, proti odporkyni: E. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. X., Q., ul. E. Q. č. XXX/XX, zastúpená splnomocneným zástupcom JUDr. Martinom Cibulom, advokátom so sídlom H. X., ul. M. Q. č. XXX/X, o zaplatenie sumy 1.078,18 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. novembra 2013 č. k. 6C/79/2013-83, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi 985,72 eur s úrokom z omeškania 8,75 % ročne od 15. 02. 2013 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku **p o t v r d z u j e .**

V ostatnej časti zostáva rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý .**

Odporkyňa **j e p o v i n n á** nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania v sume 71,39, k rukám JUDr. Petra Jančiho, advokáta so sídlom H. X., ul. P. č. XXX, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 26. 11. 2013 č. k. 6C/79/2013-83 odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi 985,72 eur s úrokom z omeškania 8,75 % ročne od 15. 02. 2013 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). V časti o zaplatenie úrokov z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 1.621,82 eur od 15. 02. 2013 do zaplatenia konanie zastavil (výrok II). Vo zvyšku návrh zamietol (výrok III). Zároveň rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok IV.).

Rozhodnutie odôvodnil vykonaným dokazovaním, z ktorého mal preukázané, že navrhovateľ kupoval pre odporkyňu potraviny, iný spotrebný materiál, príp. zaplatil za tovar, ktorý si odporkyňa poslala na adresu navrhovateľa, pričom tieto platby uskutočnil na žiadosť odporkyne. V čase, keď navrhovateľ uhrádzal tieto čiastky, s odporkyňou mal intímny vzťah, ktorý sa však skončil. Z e-mailovej komunikácie v novembri a decembri 2012 vyplýva, že účastníci konania chceli vzniknutú situáciu riešiť a to buď finančným vysporiadaním, príp. vrátením zakúpených vecí. K žiadnej dohode však nedošlo.

Ďalej uviedol, že vzhľadom na ust. § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno tento právny vzťah účastníkov posúdiť ako pôžičku ani ako dar, pretože v oboch prípadoch chýba základný predpoklad a to platné dojednanie. Navrhovateľ však nepochybne vynaložil svoje finančné prostriedky na kúpu tovarov, o ktoré ho odporkyňa požiadala. Odporkyňa si teda za finančné prostriedky navrhovateľa

obstarala veci pre seba, získala teda určitý majetkový prospech, pričom pre získanie tohto majetkového prospechu na jej strane chýbal právny dôvod. Odporkyňa preto na úkor navrhovateľa získala bez právneho dôvodu majetkový prospech, a potom v zmysle § 451 ods. a § 456 prvá veta Občianskeho zákonníka je odporkyňa povinná navrhovateľovi tento majetkový prospech vydať.

Vyhodnotením dôkazov jednotlivo aj v ich vzájomných súvislostiach mal súd preukázané, že nárok navrhovateľa je čiastočne dôvodný. Okresný súd veľmi podrobne špecifikoval, ktoré nároky navrhovateľa považoval za dôvodné a ktoré za nepreukázané z čoho mal za ustálené, že navrhovateľ zaplatil za odporkyňu tovar spolu vo výške 985,72 eur. Odporkyňa tým získala na úkor navrhovateľa bezdôvodné obohatenie, a preto v tejto časti návrhu vyhovel. Vykonaným dokazovaním mal tiež preukázané, že k bezdôvodnému obohateniu došlo do 31. 01. 2013, a preto na úroky z omeškania použil právnu úpravu platnú k 31. 01. 2013. Navrhovateľ vyzval odporkyňu na plnenie v lehote do 14. 02. 2013, pričom nie je právne významné, či sa domáhal tohto plnenia z titulu vrátenia pôžičky alebo z iného právneho titulu. Keď odporkyňa v tejto lehote neposkytla plnenie, od 15. 02. 2013 sa dostala do omeškania. K tomuto dňu bola Európskou centrálnou bankou určená základná úroková sadzba 0,75 %, takže po zvýšení o 8 percentuálnych bodov predstavujú úroky z omeškania 8,75 % ročne. Súd preto navrhovateľovi priznal uplatnené úroky z omeškania, ale len z priznanej istiny, t. j. 985,72 eur.

Navrhovateľ žiadal priznať úroky z omeškania z pôvodne uplatnenej sumy 2.700 eur. Na pojednávaní dňa 05. 11. 2013 zobral späť návrh v časti o priznanie úrokov z omeškania z tej časti, v ktorej bolo konanie zastavené, t. j. zo sumy 1.621,82 eur s tým, že odporkyňa voči čiastočnému späťvzatiu návrhu nevzniesla žiadne výhrady. S poukazom na ustanovenie § 96 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) súd preto v tejto časti konanie zastavil.

Navrhovateľ uplatnil v zmenenom návrhu čiastku 1.078,18 eur s úrokmi z omeškania. V časti presahujúcej priznanú istinu 985,72 eur, vrátane príslušných úrokov z omeškania, však svoj nárok nepreukázal a v tejto časti preto súd návrh zamietol.

O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ani jeden z účastníkov nemal v konaní plný úspech.

V zákonnej lehote proti rozsudku podala odvolanie odporkyňa, prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Uvádzala, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnemu právnemu záveru, týkajúceho sa posúdenia zisteného skutkového stavu. Nesúhlasila s právnym posúdením veci prvostupňovým súdom uvedeným v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku a to, že na strane odporkyne došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor navrhovateľa.

V podrobnostiach uviedla, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že odporkyňa si za finančné prostriedky navrhovateľa obstarala veci pre seba, teda získala určitý majetkový prospech, pričom na získanie tohto majetkového prospechu na jej strane chýbal právny dôvod. Právny vzťah medzi účastníkmi konania nemožno posúdiť ako pôžičku ani ako dar, pretože v oboch prípadoch chýba základný predpoklad, a to platné dojednanie. Navrhovateľ totiž finančné prostriedky vynaložil na kúpu tovarov, o ktoré ho vopred požiadala. Podľa názoru odporkyne navrhovateľ neplnil bez právneho dôvodu tak, ako to uvádza prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku. Navrhovateľ si bol vedomý, že nebol povinný plniť a plnenie mohol odmietnuť. Nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu vzniká len vtedy, ak ten kto plnil, teda navrhovateľ, nemal vedomosť o tom, že nie je povinný plniť alebo, že ten komu plní nie je oprávnený plnenie prijať. Inak by sa súd musel zaoberať otázkou, či medzi účastníkmi nedošlo napr. ku skrytému darovaniu, ktoré by bolo právnym dôvodom plnenia a vylučovalo by nárok na jeho vrátenie z titulu neoprávneného majetkového prospechu (bezdôvodného obohatenia) (R 1/1979). Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie vzniká len v tom prípade, ak medzi účastníkmi neexistuje iný právny vzťah, v rámci ktorého ustanovenie právneho predpisu ukladá povinnosť, ktorá smeruje k rovnakému cieľu. O bezdôvodné obohatenie nejde vtedy, ak je povinnosť plniť daná na základe iného ustanovenia zákona. Keďže súd právny vzťah medzi účastníkmi neposúdil ako pôžičku ani ako dar, v danom prípade je na mieste posúdenie zisteného skutkového stavu ako plnenie na základe príkaznej zmluvy alebo konania bez príkazu. Sám navrhovateľ v konaní opakovane uvádzal, že plnil na základe pokynov odporkyne. Konanie bez príkazu predstavuje vedomé

obstaranie záležitostí iného, ku ktorému nemá konateľ dostatočný právny dôvod. Pojmovým znakom konania bez príkazu je úmysel konateľa, teda navrhovateľa, obstaráť cudziu záležitosť s vedomím, že obstaráva cudziu záležitosť. Navrhovateľ bol po celý čas uzrozumený s tým, že všetky tieto záležitosti (opakované nákupy tovaru) obstaráva pre odporkyňu ako vtedajšiu priateľku na jej žiadosť, s ktorou mal intímny pomer a mal vedomosť o tom, že tieto záležitosti nie je povinný plniť. Z uvedeného je zjavné, že právny dôvod plnenia tu bol a na strane navrhovateľa nedošlo k plneniu bez právneho dôvodu a tým aj k bezdôvodnému obohateniu odporkyne. Keďže navrhovateľ si uplatňoval žalovaný nárok z titulu zmlúv o pôžičke a alternatívne aj z titulu bezdôvodného obohatenia, návrh mal byť zamietnutý, nakoľko súd nemôže nahrádzať vôľu účastníkov konania a napomáhať jednej zo strán, pretože by došlo k porušeniu zásady rovnosti strán v konaní.

Ďalej odporkyňa uvádzala, že ak aj odvolací súd, rovnako ako prvostupňový súd, právne posúdi nárok navrhovateľa ako bezdôvodné obohatenie, povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie sa primárne viaže k jeho predmetu. Povinnosťou je vydať to, čo bolo získané (in nátura). Až vtedy, ak to nie je možné, nastupuje finančná náhrada. Keďže veci, o ktoré sa mala, podľa názoru prvostupňového súdu, odporkyňa bezdôvodne obohatiť v súčasnej dobe existujú, navrhovateľ by mal voči nej primárne nárok na ich vydanie, nie na finančnú náhradu. Iba k veciam, ktoré boli spotrebované a v súčasnej dobe už neexistujú by mohol navrhovateľovi vzniknúť nárok na finančnú náhradu.

Odporkyňa podala odvolanie aj voči výroku o trovách konania, ktorým súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Tu poukázala na to, že v konečnom rozhodnutí vo veci samej musí súd rešpektovať požiadavku na vyčerpanie celého predmetu konania, a to aj o trovách celého konania. Navrhovateľ si návrhom uplatnil nárok na sumu 2.700 eur s príslušenstvom, súd mu však priznal len sumu 985,72 eur s príslušenstvom. Podľa jej názoru prvostupňový súd síce správne aplikoval ust. § 142 ods. 2 O. s. p., ale pomer úspechu účastníkov nesprávne vyhodnotil. Podľa konštantnej judikatúry, ak mal účastník vo veci len čiastočný úspech, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Pomer úspechu navrhovateľa v konaní je 36,50 %. Pomer úspechu odporkyne v konaní je 63,50 %. Teda v konečnom dôsledku má odporkyňa úspech vo veci samej 27 %. Prvostupňový súd mal vzhľadom k percentuálnemu výpočtu pomerného úspechu odporkyne priznať jej trovy konania v pomernej časti.

Odporkyňa zároveň vyčíslila, podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/, ods. 4, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení, trovy prvostupňového a odvolacieho konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia, Trovy právneho zastúpenia vyčíslil splnomocnený právny zástupca odporkyne základnou sadzbou tarifnej odmeny, určenou z tarifnej hodnoty veci, za šesť úkonov právnych služieb, v sume 569,11 eur a súdny poplatok za odvolanie 59 eur.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania v sume 143, 10 eur.

Mal za to, že rozsudok prvostupňového súdu je vecne správny a dostatočne odôvodnený tak vo veci samej ako aj v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, aby bol zrozumiteľný a preskúmateľný. Prvostupňový súd vykonal v predmetnej právnej veci rozsiahle dokazovanie, pričom správne zistil a vyhodnotil predmetnú vec tak po skutkovej stránke, ako aj po právnej stránke. Súd sa v odôvodnení vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré mali podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci, pričom je zrejmé, o ktoré dôkazy súd oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a ako vec právne posúdil podľa ustanovení, ktoré použil. Rozsudok je vecne správny, vydaný na základe objektívne zisteného skutkového stavu, je preskúmateľný a zrozumiteľný.

Podľa navrhovateľa dôvody odvolania, ktoré uvádza odporkyňa, sú tendenčné a účelové, keď odporkyňa nesúhlasí s právnym posúdením veci prvostupňovým súdom uvedeným v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku a to, že na strane odporkyne došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor navrhovateľa.

Čo sa týka argumentácie odporkyne, že podľa jej názoru navrhovateľ neplnil bez právneho dôvodu tak, ako to uvádza prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, poukázal navrhovateľ najmä na

tú skutočnosť, že odporkyňa bližšie nešpecifikovala, aký právny dôvod na plnenie mal mať navrhovateľ, resp. akú povinnosť mal plniť voči nej a z akého titulu. Pokiaľ odporkyňa poukázala na existenciu intímneho pomeru v čase opakovaného poskytovania finančných prostriedkov zo strany navrhovateľa mal za to, že daná skutočnosť nie je skutočnosťou spôsobilou založiť akýkoľvek právny vzťah, z ktorého by mala navrhovateľovi, ako jednej zo strán, vzniknúť povinnosť plniť a opakovane uhrádzať výdavky spoločnej domácnosti s manželom odporkyne (na stravu, ošatenie, služby mobilných operátorov a iné), v ktorej nikdy navrhovateľ nežil. Teda konštatovanie existencie intímneho pomeru podľa jeho názoru nezakladá žiaden právny vzťah, v zmysle ktorého by vznikali na základe právnych predpisov nejaké povinnosti osôb, ktoré majú medzi sebou obdobný pomer. Na jednej strane odporkyňa argumentovala, že finančné prostriedky, ktoré jej poskytol navrhovateľ na základe jej výzvy alebo pokynu niečo pre ňu obstaráť, prijímala dobromyseľne. Na druhej strane na jednom z pojednávaní na otázku právneho zástupcu navrhovateľa, čo vlastne odporkyňa prijímala dobromyseľne, či peniaze alebo predmety, ktoré jej obstaral navrhovateľ na základe jej výzvy resp. na základe skutočnosti, že si bez vedomia navrhovateľa na adresu jeho bydliska objednala veci, nevedela tieto „dary“, ako ich ona označovala, určiť. Na základe uvedeného poukázal na nedostatok určitosti predmetu daru, pokiaľ odporkyňa uvádza, že mala byť obdarovaná a dary nadobúdala dobromyseľne. Rovnako na základe výzvy právneho zástupcu s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 19. 12. 2002, sp. zn. 25Cdo/246/2001, nevedela svoje tvrdenia o existencii a obsahu zmluvného dojednania v zmysle ust. § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka preukázať. Mal za to, že odporkyňa neuniesla dôkazné bremeno a prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania dospel k správne právnemu záveru, že v danom prípade nešlo o darovanie.

V súvislosti s vyššie uvedeným navrhovateľ uviedol, že súhlasí s vyjadrením odporkyne v podanom odvolaní týkajúcom sa povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie, keď táto povinnosť sa primárne viaže k jeho predmetu. Keďže navrhovateľ poskytoval odporkyni výlučne finančné prostriedky, tieto žiadal vrátiť späť. Mal za to, že odporkyňa má povinnosť vydať to, čo bolo získané a nie to, čo za predmetné finančné prostriedky obstarala alebo čo na základe jej pokynu obstaral pre ňu navrhovateľ. Bezdôvodné obohatenie je právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na takéto obohatenie nie je právny dôvod, žiadna zmluva resp. dohoda alebo zákonné ustanovenie, čiže ide o obohatenia neoprávnené. Je neprípustné, aby sa niekto obohacoval na úkor druhého bez toho, aby na to mal nejaký právny dôvod, preto je nevyhnutné, aby ten, kto sa na úkor iného obohatil, musel obohatenie vydať.

Na základe skutočnosti, že existencia zmluvy o pôžičke zo strany navrhovateľa nebola preukázaná napriek predloženiu listinných dôkazov, ktorých obsah odporkyňa v predmetnom konaní nenamietala (prepis sms správ a správ získaných zo sociálnej siete, kde odporkyňa opakovane minimálne 25 krát žiadala o vykonanie úhrady za jej objednávky a o zakúpenie vecí od navrhovateľa s uvedením dôvodu, prečo potrebuje, aby predmetné úhrady a kúpu vykonal navrhovateľ a s uvedením termínu, kedy by jej predmetné finančné prostriedky mali prísť na účet), mal za to, že medzi navrhovateľom a odporkyňou nenastala právna skutočnosť, ktorá by mala za následok vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého by bola povinnosť navrhovateľa plniť a zároveň právo odporkyne na poskytnuté plnenie. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 11. 12. 2009, sp. zn. 21Cdo/4520/2007, v zmysle ktorého v prípade, že podľa názoru súdu nie je preukázaná existencia zmluvy o pôžičke a žiadny iný právny dôvod tohto plnenia nie je v tomto súdnom konaní preukázaný, nie je zmenou skutkového stavu vymedzeného v žalobe, ak súd posúdi nárok navrhovateľa na zaplatenie požadovanej sumy podľa hmotnoprávných noriem upravujúcich nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia.

Podľa názoru navrhovateľa bezdôvodné obohatenie v uvedenom prípade nespočíva vo zväčšení majetku odporkyne ako povinného subjektu, ale v tom, že sa jeho majetkový stav nezmenšil v dôsledku toho, že jeho dlh bol splnený treťou osobou. Tento dôsledok nastáva k okamihu, kedy veriteľ plnenie prijal.

Dal do pozornosti odvolaciemu súdu skutočnosť, že súd I. stupňa riadne odôvodnil svoje rozhodnutie, prečo a z akého dôvodu účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal. S týmto rozhodnutím prvostupňového súdu súhlasil, keď ani jeden z účastníkov nemal v konaní plný úspech. Podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p, pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádza súd zo zásady zodpovednosti za výsledok alebo zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu, pričom v zmysle ust. § 142 ods. 2 O. s. p., podľa miery úspechu môže súd rozhodnúť o náhrade trov konania tak, že náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočne. Na rozhodnutie súdu o priznaní náhrady trov konania nemá vplyv

iba pomer úspechu toho-ktorého účastníka voči druhému účastníkovi, ale aj ďalšie skutočnosti akými sú napríklad úvahy súdu, alebo také správanie odporcu, ktorým nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam vzhľadom na prejednanú vec. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku je vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Na doplnenie odvolací súd uvádza, že preskúmaním spisového materiálu bolo preukázané, že písomným návrhom, doručeným súdu dňa 06. 06. 2014, uplatnil navrhovateľ voči odporkyňi pohľadávku 2.700 eur s úrokmi z omeškania 8,75 % ročne od 15. 02. 2013 do zaplatenia a náhradu trov konania, ktorý návrh odôvodnil tým, že ako veriteľ v období od novembra 2011 do septembra 2012 opakovane poskytol odporkyňi ako dlžníčke, na základe ústne uzavretých zmlúv o pôžičke, peňažné prostriedky v úhrne súm vo výške 2.700 eur. Doba vrátenia požičaných finančných prostriedkov nebola osobitne zmluvne dojednaná, navrhovateľ vyzval odporkyňu listom zo dňa 05. 02. 2013 na zaplatenie požičanej sumy v termíne do 14. 02. 2013, pričom odporkyňa požičané finančné prostriedky nevrátila. Na pojednávaní dňa 05. 11. 2013 odvolávajúc sa na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky žiadal, aby súd v prípade, že nebude mať preukázanú existenciu zmluvy o pôžičke, posúdil návrh podľa hmotnoprávných noriem upravujúcich nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Okresný súd veľmi vyčerpávajúcim spôsobom zdôvodnil, ktoré nároky navrhovateľa považoval za nesporné a ktoré považoval za nepreukázané a nakoľko odporkyňa nenamietala v odvolaní správnosť takto zisteného skutkového stavu, resp. bližšie nešpecifikovala v čom vidí nesprávnosť rozhodnutia okresného súdu v takto zistenom skutkovom stave, má odvolací súd za to, že táto skutočnosť zostala medzi účastníkmi nespornou.

K podstatným odvolacím dôvodom, v ktorých odporkyňa poukázala, že „navrhovateľ finančné prostriedky vynaložil na kúpu tovarov, o ktoré ho vopred požiadala, teda navrhovateľ neplnil bez právneho dôvodu lebo si bol vedomý, že nebol povinný plniť a plnenie mohol odmietnuť. Nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu vzniká len vtedy, ak ten kto plnil, teda navrhovateľ, nemal vedomosť o tom, že nie je povinný plniť alebo, že ten komu plní nie je oprávnený plnenie prijať. Inak sa súd musel zaoberať otázkou, či medzi účastníkmi nedošlo napr. ku skrytému darovaniu, ktoré by bolo právnym dôvodom plnenia a vylučovalo by nárok na jeho vrátenie z titulu neoprávneného majetkového prospěchu. Keďže súd právny vzťah medzi účastníkmi neposúdil ako pôžičku ani ako dar, v danom prípade je na mieste posúdenie zisteného skutkového stavu ako plnenie na základe príkaznej zmluvy alebo konania bez príkazu. Konanie bez príkazu predstavuje vedomé obstaranie záležitostí iného, ku ktorému nemá konateľ dostatočný právny dôvod. Pojmovým znakom konania bez príkazu je úmysel konateľa, teda navrhovateľa, obstaráť cudziu záležitosť s vedomím, že obstaráva cudziu záležitosť. Navrhovateľ bol po celý čas uzrozumený s tým, že všetky tieto záležitosti

(opakované nákupy tovaru) obstaráva pre odporkyňa ako vtedajšiu priateľku na jej žiadosť, s ktorou mal intímny pomer a mal vedomosť o tom, že tieto záležitosti nie je povinný plniť. Z uvedeného je zjavné, že právny dôvod plnenia tu bol“ považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že príkazná zmluva je upravená v § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka a je osobitným druhom záväzkovej zmluvy a upravuje vzťah medzi príkazcom (mandantom), ktorý dáva príkazníkovi (mandatárovi) určitý príkaz na vykonanie niečoho. Upravuje teda vnútorný vzťah medzi oboma účastníkmi, t.j. ich vzájomné práva a povinnosti. Na úpravu tohto vnútorného vzťahu sa nevyžaduje určitá forma zmluvy, hoci nie je vylúčené, že sa príkazná zmluva uzavrie v písomnej forme. Príkazník však spravidla koná za príkazcu voči tretím osobám a na to, aby mohol konať za príkazcu, musí mať od príkazcu splnomocnenie vo forme plnomocenstva, ktoré musí zodpovedať podmienkam ustanoveným v § 31 a v plnomocenstve musí byť uvedený rozsah zástupcovho oprávnenia. To znamená, že vnútorný vzťah medzi príkazcom a príkazníkom založený príkaznou zmluvou je premietnutý do vonkajšieho vzťahu príkazníka k tretej osobe prostredníctvom plnomocenstva. Z príkaznej zmluvy vyplývajú jej účastníkom určité práva a povinnosti. Príkazníkovi vzniká povinnosť pre príkazcu obstaráť nejakú vec alebo vykonať inú činnosť. Príkazcovi zo zmluvy vyplýva právo požadovať od príkazníka, aby mu obstaral nejakú vec alebo aby mu vykonal inú činnosť. Predmetom tejto zmluvy je teda určitá činnosť príkazníka pre príkazcu, ktorá je vymedzená v zmluve. Predmet príkaznej zmluvy je všeobecne určený slovami, že príkazník má "obstaráť určitú vec alebo vykonať inú činnosť". Obstaraním určitej veci nemožno chápať obstaranie veci ako hmotného predmetu, tu mal zákonodarca skôr na mysli pojem veci ako nejakej záležitosti, ktorú má príkazník obstaráť pre príkazcu. V súdenom prípade takáto zmluva medzi účastníkmi nebola preukázaná a v konaní to odporkyňa ani netvrdila.

Čo sa týka konania bez príkazu je potrebné uviesť, že sa jedná o obstaranie cudzej záležitosti bez toho, aby ten, kto obstaráva túto záležitosť, mal na to príkaz, ak sa toto obstaranie robí s cieľom odvrátiť hroziacu škodu. Konanie bez príkazu, je motivované úsilím odvrátiť hroziacu škodu a nadväzuje na preventívne povinnosti pri predchádzaní hroziacim škodám obsiahnuté v § 415 až 417.

Medzi stranami nebola preukázaná ani darovacia zmluva, podstatou ktorej je úmysel darcu niečo bezodplatne prenechať alebo sľúbiť obdarovanému (§ 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Správne preto okresný súd posúdil konanie odporkyne podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení.

Pokiaľ odporkyňa namietala, že súd ju mal zaviazat' na plnenie in natura, keďže veci, o ktoré sa mala, podľa názoru prvostupňového súdu, bezdôvodne obohatiť, v súčasnej dobe existujú, odvolací súd konštatuje, že aj v tejto časti bolo rozhodnutie okresného súdu v súlade so zákonom, nakoľko bolo v konaní preukázané, že navrhovateľ poskytoval odporkyňi primárne finančné prostriedky a je nepodstatné na čo boli tieto použité, teda akým spôsobom boli odporkyňou spotrebované.

V ďalšej napadnutej časti čo do nepriznania trov konania účastníkov, odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd vo veci rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého k mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Odvolací súd považoval aj v tomto odvolanie za neopodstatnené.

Čiastočný úspech vo veci zakladá nárok na pomerné rozdelenie náhrady trov konania alebo na to, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Čiastočný úspech sa skúma so zreteľom na uplatnený nárok, najmä z aspektu právneho dôvodu žaloby, t. j. skutkového stavu a právnej normy, ktorá sa mala použiť alebo sa použila pri rozhodovaní vo veci samej. V sporovom konaní (o ktoré ide aj v danom prípade) sa otázka náhrady trov konania spravuje predovšetkým podľa jeho výsledku, pričom sa uplatňuje zásada úspechu vo veci (§ 142 O. s. p.), v súlade s ktorou súd prizná náhradu trov konania tomu účastníkovi, ktorý bol v konaní procesne úspešný. Aplikácia § 142 ods. 2 O. s. p. prichádza do úvahy vtedy, keď žiaden z účastníkov konania nemal plný úspech v konaní (mal len úspech čiastočný).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi priznal ich náhradu v rozsahu účelne vynaložených trov, a to za úkon - vyjadrenie k odvolaniu podľa § 14 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v spojení s § 10 ods. 1. Predmetom odvolacieho konania bola suma 985,72 eur, hodnota jedného úkonu právnej služby predstavuje 51,45 eur, paušálna

náhrada (§ 16 ods. 3) za rok 2014 je vo výške 8,04 eur. Nakoľko zo spisu bolo preukázané, že právny zástupca navrhovateľa je platiteľom DPH, priznal mu odvolací súd aj uplatnenú DPH vo výške 20 % (§ 18 ods. 3). Trovy odvolacieho konania spolu predstavovali sumu 71,39 eur, ktorú zaviazal odporkyňu nahradiť navrhovateľovi k rukám advokáta, ktorý ho v konaní zastupoval (§ 149 ods. 1 O. s. p.)

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.